

PROTOKOLL FOR MØTE 10. NOVEMBER 2022

Møtested:	Torp Hotel, Sandefjord, og digitalt (Teams)
Møtetid:	Torsdag 10. november 2022 kl. 11.00 – 14.00
Møtets varighet:	3 timer
Forberedelsestid:	1 timer

Deltakere:

Rovviltnemnda, faste medlemmer:

Margit Dale (Teams)
Maja Foss Five
Ståle Sørensen
Kåre Pettersen – ledet møtet

Meldt forfall:

Jan Thorsen

Sekretariatet (Statsforvalteren i Oslo og Viken):

Olav T. Haaverstad – Klima- og miljøvernavdelingen (Teams)
Even Knutsen - Klima- og miljøvernavdelingen (Teams)
Marit S. Hoen – Landbruksavdelingen

Andre:

Reidar Tveiten, Statsforvalteren i Agder (Teams)
Per Ketil Omholt, Statsforvalteren i Agder (Teams)
Therese Ramberg Sivertsen, Statsforvalteren i Agder
Mona Olsrød, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Arne Christian Geving, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Britt Helene Villand Lindheim, Mattilsynet (Teams)
Espen Marker, Statens naturoppsyn

Innkalling og sakliste godkjent

Orienteringer og drøftinger

- a. Orienteringer fra sekretariatet og statsforvalterne
 - o Det har vært en forholdsvis rolig beitesesong i region 2. Noen dokumenterte skader av ulv i Vestfold og Telemark, før ulven ble felt i Fyresdal 1. juni. Ellers noen dokumenterte gaupeskader spesielt i Midt-Telemark og i Buskerud. Ingen gaupeskader i Aust-Agder. Synsobservasjon av ulv i Nesbyen øst tidlig i august er ubekreftet.
 - o Sekretariatet orienterte kort om det nye verktøyet for å beregne gaupebestandens utvikling (prognose) ett år frem i tid (før jakt 2024) ut fra ulike alternativer for antall voksne hunngauper i jaktuttaket under førstkommende jaktperiode. Prognosemodellen er basert på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegrupper av gaupe og observasjoner fra gaupejakt. Dette var klart til bruk først etter at saksdokumentene ble ferdigstilt, og ligger derfor ikke til grunn for saksframlegget. Beregninger ved bruk av det nye prognosemodellverktøyet og forutsetningene om uttak etter foreslått hunndyrkvote, viser fortsatt at region 2 vil ligge på bestandsmålet 12 familiegrupper før jakstart i 2024 ved uttak av fem voksne hunner slik det er innstilt på. Ny beregning med prognosemodellen vil altså ikke endre sekretariatets foreslåtte kvoteforslag.
- b. Orientering fra nemndsmedlemmer. Tre av nemndsmedlemmene deltok på dialogmøte med næringsorganisasjonene i region 2 på Århus gård i Skien 3. november. Dialogmøtene, som er i regi av Bondelaget, arrangeres normalt før og etter beitesesongen. Tradisjonelt har bare leder i nemnda møtt på disse møtene. Nemndsmedlemmene som deltok synes dette var en nyttig møteplass, og ønsker derfor å bli invitert til disse møtene.
- c. Orienteringer fra SNO og Mattilsynet.
 - o SNO rapporterer om at det har vært registrert svært få saker, med 28 saker antatt eller dokumentert tap til gaupe.
 - o Mattilsynet beskriver beitesesongen som rolig uten større uønskede hendelser. Det er bekymret for høye tap i enkelte beiteområder i Buskerud.

Saker til behandling

Sak 7/2022	Valg av ny leder i rowiltnemnda for region 2 Sør-Norge
Sak 8/2022	Kvotejakt på gaupe i 2023
Sak 9/2022	Budsjett 2022 – orientering om budsjettsituasjonen
Sak 10/2022	Møteplan 2023
	Eventuelt

Roviltnemnda i region 2, 10. november 2022

Kåre Pettersen
Sign.

Margit Dale
Sign.

Maja Foss Five
Sign.

Ståle Sørensen
Sign.

Sak 7/2022 Valg av ny leder for roviltnemnda i forvaltningsregion 2

Saksopplysninger

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- Oppnevning av nytt medlem og varamedlem til roviltnemnda i forvaltningsregion 2 – kopi av brev fra Klima- og miljødepartementet 20.09.2022 (sendt dere i e-post 22.09.2022).
- Forskrift om forvaltning av rovilt av 18. mars 2005 nr. 242 – [§ 5 Regionale roviltnemnder](#)

Klima- og miljødepartementet har etter forslag fra Vestfold og Telemark fylkeskommune oppnemnt Kåre Pettersen som nytt medlem etter Rune Hogsnes. Rune Hogsnes ble i møte 30. mars 2020 (sak 1/2020) valgt som leder. Han fungerte fram til KLD oppnevnte Kåre Pettersen som nytt medlem.

Roviltnemnda må derfor velge ny leder, jamfør roviltforskriften § 5 fjerde ledd. Nemnda kan også velge nestleder dersom den finner det formålstjenlig, jamfør retningslinjene til roviltforskriften § 5 fjerde ledd. Under konstitueringen i 2020 valgte nemnda å ikke gjøre dette.

Sekretariatets vurdering

Etter mange års erfaring med nemndsarbeid vurderer sekretariatet at det vil være hensiktsmessig med en permanent valgt nestleder. Vi anbefaler derfor nemnda om også å velge nestleder.

Saken legges fram uten innstilling

Forslag til vedtak v/Maja Foss Five

Maja Foss Five foreslo Kåre Pettersen som leder og Margit Dale som nestleder.

Vedtak (enstemmig)

Kåre Pettersen ble valgt som leder. Margit Dale ble valgt som nestleder.

Sak 8/2022 Kvotejakt på gaupe i 2023

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- [Stortingsmeldingen «Rovvilt i norsk natur» \(st. meld. nr. 15 \(2003-2004\) og Innst. S. nr. 174 \(2003-2004\)\)](#)
- [«Rovviltforliket» - Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#)
- [Naturmangfoldloven](#)
- [Viltloven](#)
- [Rovviltforskriften](#)
- [Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge \(februar 2022\).](#)
- [Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2022 - NINA Rapport 2155](#)
- [Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Bestandsovervåking av gaupe i 2022 - Rovdata og SLU-Viltskadecenter - Rapport nr. 2 2022.](#)

Alle overvåkingsrapporter fra Rovdata finnes på <http://www.rovdata.no/Rapporter.aspx>

I samråd med øvrige statsforvaltere i regionen legger sekretariatet fram forslag om å anbefale kvotejakt på gaupe i 2023 med en samlet kvote på inntil 17 dyr med et begrenset antall hunddyr eldre enn ett år (6 dyr). To dyr inkl. én voksen hunngaue eldre enn ett år holdes tilbake fra jaktstart. Det foreslås en inndeling av kvota fordelt på fire jaktområder med begrunnelse i beitebruk/tapsomfang, skadehistorikk, bestandsforhold og dynamisk (adaptiv) arealsonering.

Effektivering av en slik kvote vil ventelig gi en bestand rundt målet på 12 årlige ynglinger før jakt i 2024. Å holde tilbake deler av kvota gir fleksibilitet og rom for hensyn til eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene og status på felte dyr under jakta (fordeling på kjønn og alder). Kvoten begrunnes slik:

- regionen har en bestand som er på bestandsmålet.
- prognosen for bestandsutviklingen etter sist års avgang tilsier en stabil bestand (bestand før jakt i 2023), dvs. fortsatt på bestandsmålet.
- høyt uttak av produksjonsdyr (voksne hunngauper) siste par år (2021-2022).
- kjent avgang av gauper etter kvotejakta i 2022.

Ut fra bestandssituasjonen og føringer i forvaltningsplanen tilrås det å ikke åpne for kvotefri jakt i de beiteprioriterte områdene i tidligere Aust-Agder i 2023.

Fjorårets ordning med å unnta familiegrupper fra kvota de tre første ukene av jaktperioden foreslås videreført i 2023.

Saksopplysninger

Roviltnemndas oppgave

1. Ta stilling til sin myndighet til å fatte vedtak (roviltforskriften § 7).
2. Vurdere kvote og bestemmelser for jakt på gaupe (roviltforskriften § 11 og lovkapittel II i naturmangfoldloven).

Politiske føringer og regelverk

Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rowilt i norsk natur*, jamfør Innst. S. nr. 174 (2003-2004), ble det vedtatt et nasjonalt bestandsmål for gaupe på 65 årlige ynglinger i Norge, hvorav 12 i roviltregion 2. Gjennom ny stortingsbehandling av roviltpolitikken våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe videreført, jamfør Representantforslag 163 S (2010-2011) (roviltforliket 2011).

Roviltforskriften gir de regionale roviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter forskriften § 11 når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte målet for regionen. Vurderingen av om nemnda har myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene. Det er dataene fra *Nasjonalt overvåkingsprogram for rowilt* som skal legges til grunn, jamfør forskriften § 7.

Kvotejakt på gaupe er en ordinær jakt etter viltloven § 9, jamfør naturmangfoldloven § 15 (*forvaltningsprinsippet*) og § 16 (*høsting av vilt- og lakse- og innlandsfisk*), og arten skal forvaltes og sikres som levedyktig bestand, men kunne reguleres ved å høste overskuddet gjennom jakt.

Klima- og miljødepartementet fastsatte 12. oktober 2020 endringer i roviltforskriften. Som en oppfølging av regionreformen ble det gjort justeringer av regiongrensene. Det innebærer at tidligere Røyken og Hurum kommuner som del av nye Asker kommune har endret tilhørighet fra roviltregion 2 til region 4.

1. Om myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe

Sekretariatets vurdering

Roviltnemnda skal på vedtakstidspunktet ta stilling til om de har myndighet til å fatte vedtak. Av årets rapport fra Rovdata (NINA Rapport 2155) framgår det at gjennomsnittet av dokumenterte ynglinger av gaupe i perioden 2020-2022 er 14,5 ynglinger i region 2 (16 i 2020, 15,5 i 2021 og 12 i 2022).

Det betyr at gjennomsnittet for de siste tre år ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen og roviltnemnda har med det myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe for 2023, jamfør roviltforskriften §§ 7 og 11.

2. Vurdering av kvote og vilkår for kvotejakt på gaupe i 2023

Vedtak om kvotejakt skal bygge på den regionale forvaltningsplanen for rowilt, data om biologiske og bestandsmessige forhold, og om skade- og konfliktsituasjonen, jamfør roviltforskriften §§ 3 og 6. Det er sekretariatet, jamfør forskriften § 5, som skal legge til rette et godt beslutningsgrunnlag for den regionale roviltnemnda.

I vurderingen av om det skal åpnes for jakt skal det gjøres en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling, og sannsynliggjøres at bestanden etter neste års yngling fortsatt vil oppfylle

det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtaket vil øke jo nærmere en er bestandsmålet. Rowiltforliket (2011) tilsier at forvaltningen skal skje på en slik måte at antall ynglinger holdes så nært bestandsmålet som mulig.

Vedtaket om kvote skal avgrense jaktområdet, bestemme antall dyr som kan skytes, eventuelt fordeling på kjønn og alder og om bestemte typer dyr skal være unntatt, samt gi nærmere vilkår for gjennomføring av kvotejakta i samsvar med regional forvaltningsplan. Jaktidsrammen er 1. februar til og med 31. mars. Rowiltnemnda kan fastsette en kortere jakttid dersom særlige forhold tilsier det, men ikke utvide jaktperioden.

Rowiltnemnda kan til enhver tid endre eget vedtak om kvote dersom nye opplysninger tilsier det.

2.1 Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og 12 skal ligge til grunn som en integrert del av beslutning om eventuell kvote, jmf. lovens § 7. Også forvaltningsmålet for arter i § 5 skal trekkes inn i den skjønnsmessige vurderingen. Det samme gjelder § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippene i naturmangfoldloven § 11 er ikke relevante i denne saken.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jmf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jmf. også prinsippet om geografisk differensiert rowiltforvaltning.

Naturmangfoldloven § 16 slår fast at høsting bare kan tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Videre følger det at det skal legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen ellers kan ha på det biologiske mangfoldet. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstings-tradisjon i området og på skade som arten gjør. Ved kvotevedtak i region 2 har det vært vanlig å fastsette og styre kvote og områdeavgrensning i forhold til tap av sau, jmf. forvaltningsplanen og tidligere vedtak om kvotejakt på gaupe i regionen.

Rowiltnemndas vedtak skal basere seg på kunnskap om bestandssituasjonen og forventet utvikling. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at all relevant eksisterende kunnskap skal legges til grunn, jmf. naturmangfoldloven § 8. I den forbindelse vises det til [Nasjonalt overvåkingsprogram for rowilt](#) og beskrivelsen av bestandssituasjonen for gaupe, sist ved [NINA Rapport 2155 Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestands-utvikling for gaupe i Norge i 2022](#).

2.2 Om kvotejakt i forvaltningsplanen for rowilt i region 2

Gjeldende forvaltningsplan (2022) angir strategier for å oppnå fastsatte målsettinger, jmf. planens overordna strategier (side 33):

- *Aktiv forvaltning med kvotejakt og lisensfelling dersom bestandsforholdene tilsier det.*

I forvaltningen av gaupe skal følgende legges til grunn:

- *Bestanden skal ligge så nær bestandsmålet som mulig, men forvaltes slik at det nasjonalt fastsatte bestandsmålet nås årlig og med en sammenhengende bestand i områdene der det er mål om yngling.*
- *Forvaltningen skal differensieres med vekt på dagens beitebruk (sau) og slik at gaupe sikres en naturlig og sammenhengende utbredelse i regionen, også sett i forhold til utbredelse, bestandsmål og differensiert forvaltning i tilgrensende rowiltregioner.*

- Kvotejakt og en årlig og dynamisk fordeling av kvoter basert på tapsstatistikk (sau), beiteomfang og kunnskap om bestandsforholdene, skal bidra til å redusere tap av husdyr.

Videre gis nærmere føringer om fastsetting av kvote og kvotefordeling:

- Kvoten skal settes og ev. fordeles på jaktområder ut fra skadebildet på husdyr og bestandssituasjonen i regionen, herunder forekomsten av familiegrupper. For å sikre at bestanden når bestandsmålet påfølgende år, skal det normalt fastsettes en begrensning i antall voksne hunngauper eldre enn ett år som kan felles. Det skal årlig vurderes tiltak for å sikre best mulig uttak, herunder å unnta familiegrupper som opptrer i lag fra tillatelsen i hele eller deler av jaktperioden, fordeling av kvote på jaktområder og andre aktuelle tiltak som kan bidra til best mulig måloppnåelse og samtidig legge til rette for en human og forsvarlig jaktutøvelse.

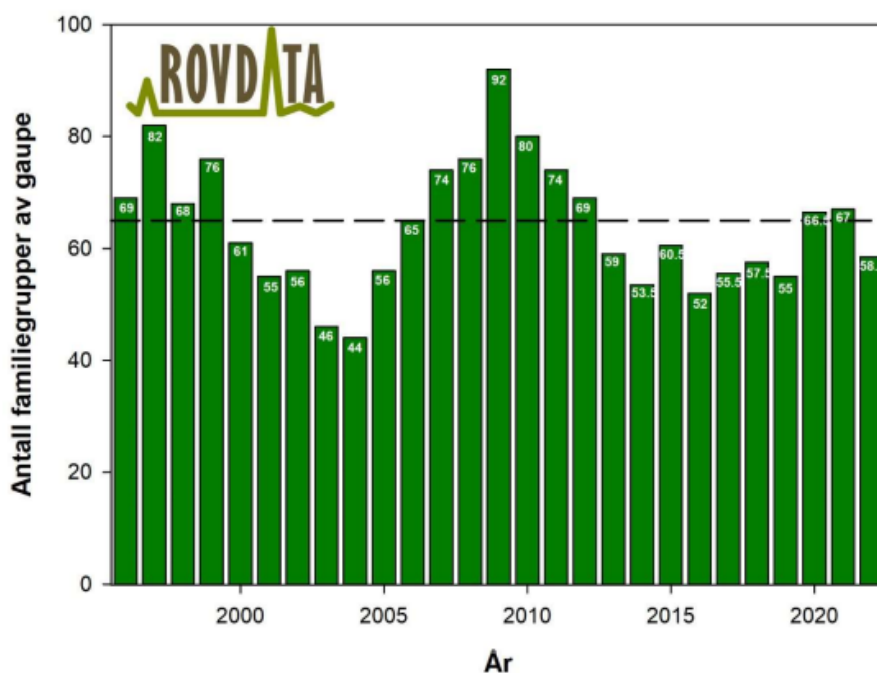
Videre framgår det i omtalen av prioritert beiteområde (bufferonen) at:

- I områder der det ikke er noe mål om yngling av gaupe («bufferonen»), skal størrelsen på kvotene i utgangspunktet ikke være begrensende for uttaket. Dersom bestandssituasjonen tilsier det, skal hunddyrkvoten normalt ikke gjelde i beiteprioritert område i Aust-Agder.
- Når bestandsmålet er nådd og situasjonen ellers tilsier det kan det åpnes for kvotefri jakt i beiteprioritert område.

2.3 Kunnskapsgrunnlaget

Bestandssituasjonen nasjonalt og i Skandinavia

I 2022 er det påvist 58,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis, en reduksjon på 8,5 fra året før (67 familiegrupper). Det tilsvarer en estimert bestand på 343 gauper i Norge (395 i 2021). Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta sist vinter og før årets reproduksjonssesong. Etter to over bestandsmålet er bestanden igjen under det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ungekull. Bestandsutviklingen framgår av figur 1.

Figur 1. Estimert bestandsstørrelse av gaupe på landsbasis før jakt i perioden 1996-2022. Bestandsestimatet for 2014 og senere år er ikke direkte sammenlignbart med tidligere år, da overvåkingsmetodikken er endret i forbindelse med samordningen med Sverige.

Bestandsmål og påvist antall familiegrupper i nærliggende regioner sist år framgår av tabell 1 under. Se også kart på side 6 (figur 3).

Tabell 1. Bestandsmål og antall påviste familiegupper av gaupe i 2022 i region 2 og tilgrensende regioner. (Se også kart i figur 3 s. 6.)

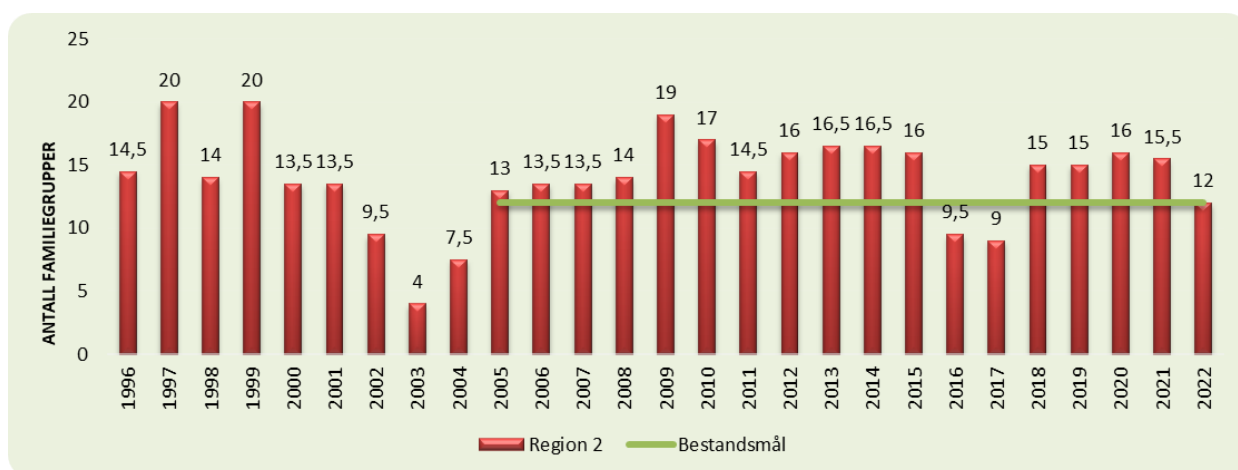
Region	Bestandsmål	Antall familiegupper påvist i 2022	Merknad
1 Vest-Norge	0	0	
2 Sør-Norge	12	12	Redusert med 3,5 kull fra 2021
3 Oppland	5	7	Økning på ett kull fra 2021
4 Akershus/Oslo/Østfold	6	3	Under bestandsmålet siden 2012

I 2022 er det estimert 305 familiegupper i Skandinavia. Dette er en oppgang med 25 familiegupper fra året før. Samlet sett tilsvarer de påviste familieguppene en bestand på 1784 gauper (1639 i 2021). Økningen har skjedd i Sverige.

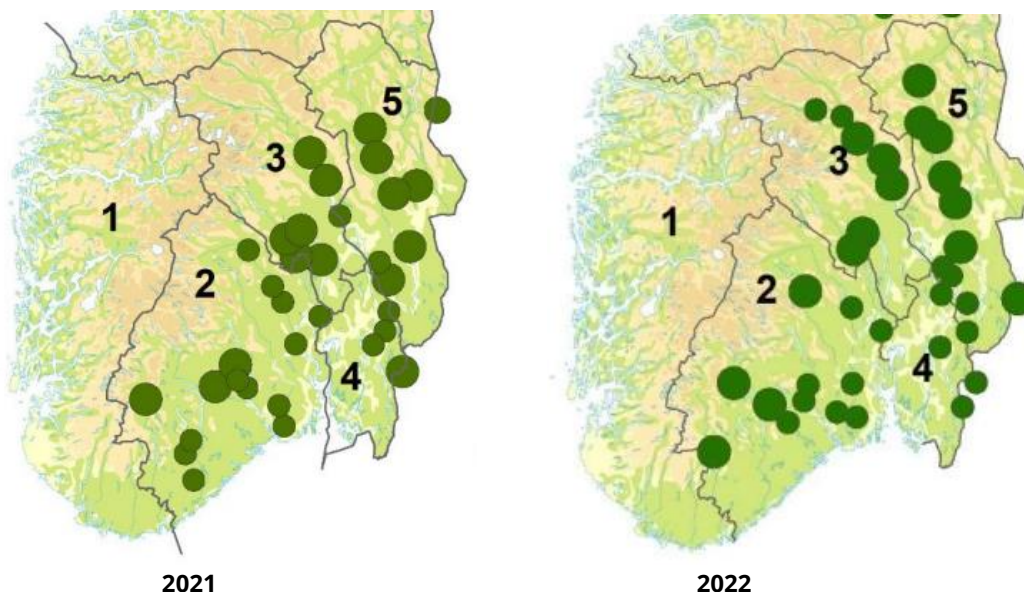
Bestandssituasjonen og utbredelsen i region 2

I første halvdel av 2010-tallet var gaupebestanden i regionen tilsynelatende stabil over flere år (15-17 familiegupper). I 2016 og 2017 ble antall familiegupper sterkt redusert og for første gang under 12 siden innføringen av nasjonale bestandsmål i 2005. Kvoten ble som følge av dette sterkt redusert i 2017. I 2018 åpnet ikke nemnda for kvotejakt. Dette ga raskt ønsket effekt. I 2018 var antallet igjen over bestandsmålet og lå stabilt på 15-16 familiegupper fram til og med 2021. Antall familiegupper før jakt i 2022 (hunndyr med unge(r) født i 2021) var 12, noe som tilsvarer en bestand på ca. 70 gauper. Bestandsutviklingen framgår av figur 2 under.

Det ble påvist aktivitet av familiegupper over store deler av regionen sist vinter, se kart (figur 3) på neste side. I motsetning til en periode på 2010-tallet var utbredelsen av fjorårets ynglinger i regionen fortsatt rimelig sammenhengende, men med en viss nordlig forskyvning i forhold til året før. Antall grupper er sist år redusert i Aust-Agder, men økt i Vestfold og Buskerud, jamfør kartene i figur 3 på neste side.

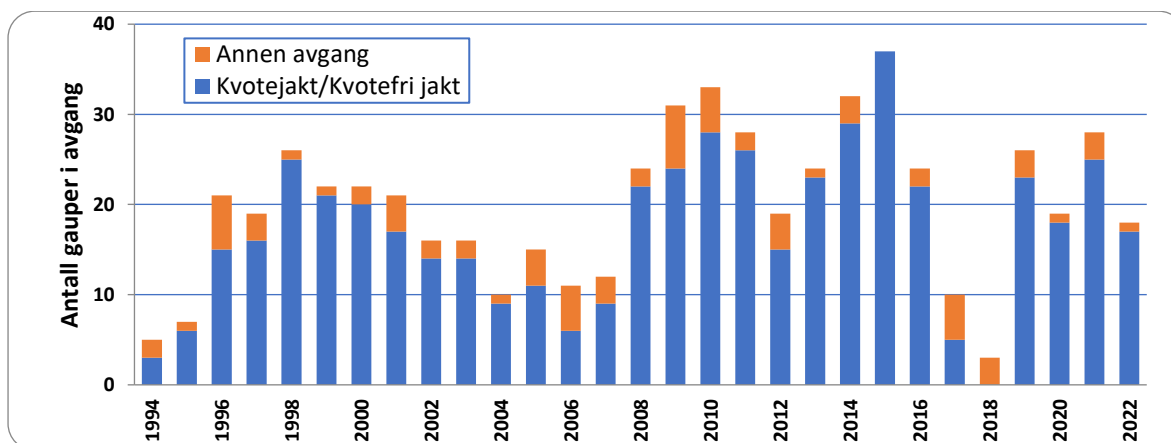
Figur 2. Registrerte familiegupper av gaupe i Region 2 Sør-Norge 1996 – 2022. Mål om antall årlige ungekull er 12 (vannrett linje). Bestandsmålet gjaldt fra 2005. (Kilde: Rovdata/NINA)

Figur 3. Fordeling av familiegrupper i 2022 (født i 2021) i Sør-Norge (til høyre) sammenlignet med 2021 (født i 2020). (Fra NINA Rapport 2011 og 2155).

Jaktuttak og annen avgang i 2022

Erfaringer viser at kvotejakt på gaupe er et effektivt bestandsregulerende virkemiddel. Et betydelig antall dyr (nærmere 500) er felt i region 2 siden jakta ble kvoteregulert i 1994, se figuren under.

Figur 4. Avgang av gaupe i region 2 i perioden 1994-2022. (Kilde: Rovbase 25.10.2022/SNO)

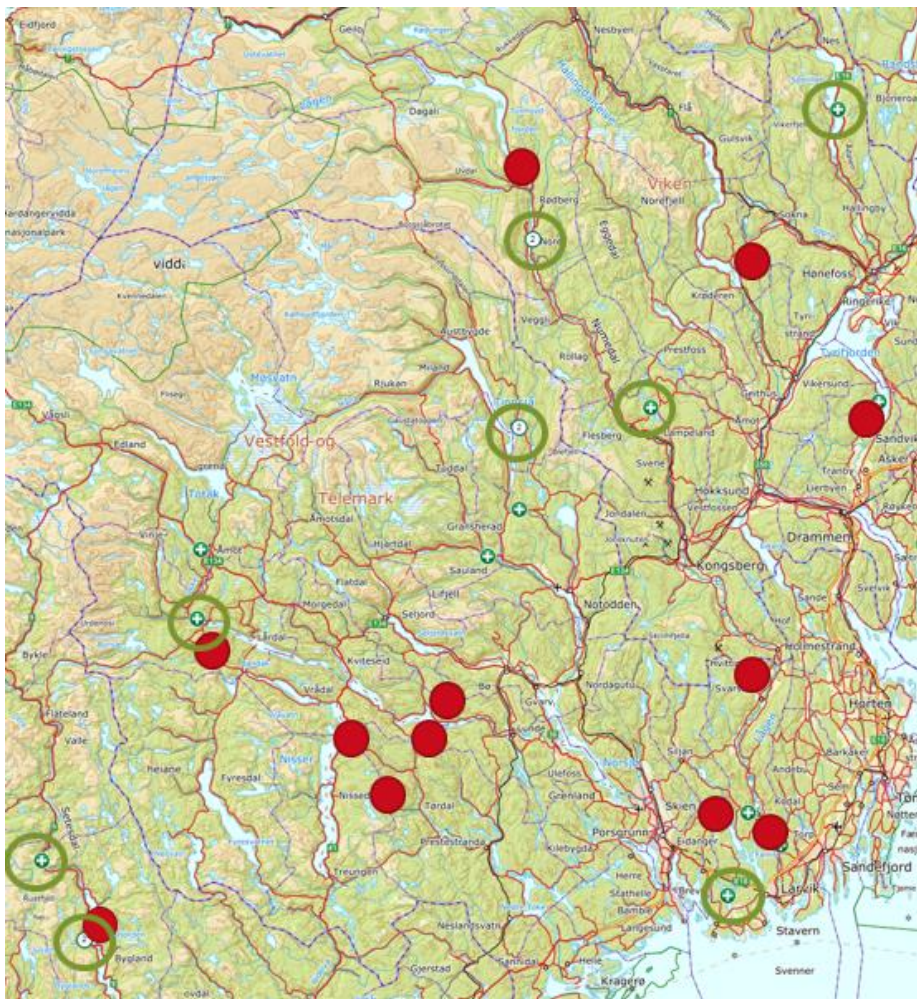
I 2022 ble 14 gauper felt eller belastet kvoten. I tillegg ble det felt tre dyr i området med kvotefri jakt i Aust-Agder. Under jaktperioden ble det registrert en avgang på i alt åtte voksne hunner og sju voksne hanner. Av fem voksne hunner (ett år eller eldre) med per i dag verifisert alder var tre ettåringer, mens de to øvrige var hhv. tre og fem år gamle. Kvoten var fordelt på fire jaktområder.

Lokaliseringen av felte voksne hunngauper under sist jakt sett i forhold til hvor familiegrupper ble påvist samme vinter, framgår av kartet på neste side (figur 5). To av hunnene ble påvist som mordyr (Bygland kommune i kvotefritt område og Tokke kommune).

Etter endt kvotejakt sist vinter er kjent avgang per i dag en skadet årsunge avlivet i Midt-Telemark kommune 8. oktober.

I landet som helhet ble 69 gauper felt eller belastet av en samlet jaktkvote i 2022 på 74 dyr. Kvoteene ble ikke helt fylt, noe som skyldes at jakta ble stanset i flere områder fordi hunndyrkvoten hadde blitt

fyllt opp. I region 2 ble ett av to hunddyr avsatt som reservekvote tildelt og felt. Av felte dyr ble ti felt eller belastet i naboregion 3 (Oppland). Det ble ikke åpnet for kvotejakt i region 4 Oslo, Akershus og Østfold eller 5 Hedmark, men region 5 hadde i jaktperioden en irregulær avgang på ett dyr (avlivet pga. skabb).

Figur 5. Voksne hunngauper felt i 2022 i rowiltregion 2 (innringa markeringer) sammenstilt med påviste familiegrupper (røde punkter) vinteren 2021/2022. Ingen voksne hunner ble felt i tilgrensende områder i naboregioner. Kilde: NINA Rapport 2155 og Rovbase.

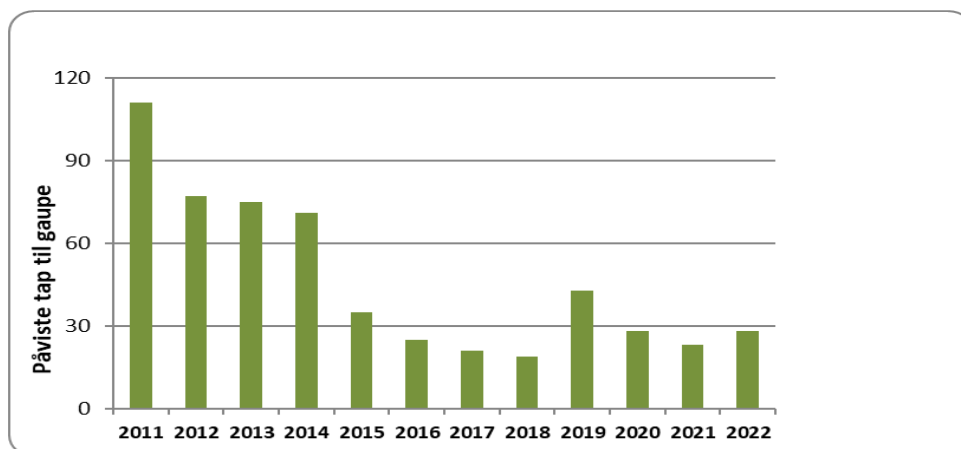
Skadeomfang og tapsutvikling i region 2

Skadeomfang og tapsutvikling kan illustreres ved ulike data. Gitt at antall beitende bufe og fordelingen av disse er rimelig konstant, vil en kunne forvente at skadedokumentasjon gir det mest objektive bilde av hvilket skadetrykk gaupe representerer i de ulike delene av regionen, og derav utviklingen over tid. Årlige variasjoner som følge av klimatiske forhold (f.eks. temperatur) som kan påvirke sannsynligheten for kadaverfunn og/eller muligheten for å påvise skadeårsak, kan imidlertid være en usikkerhetsfaktor. Tilsvarende vil tilfeldige enkelthendelser kunne påvirke statistikken det enkelte år.

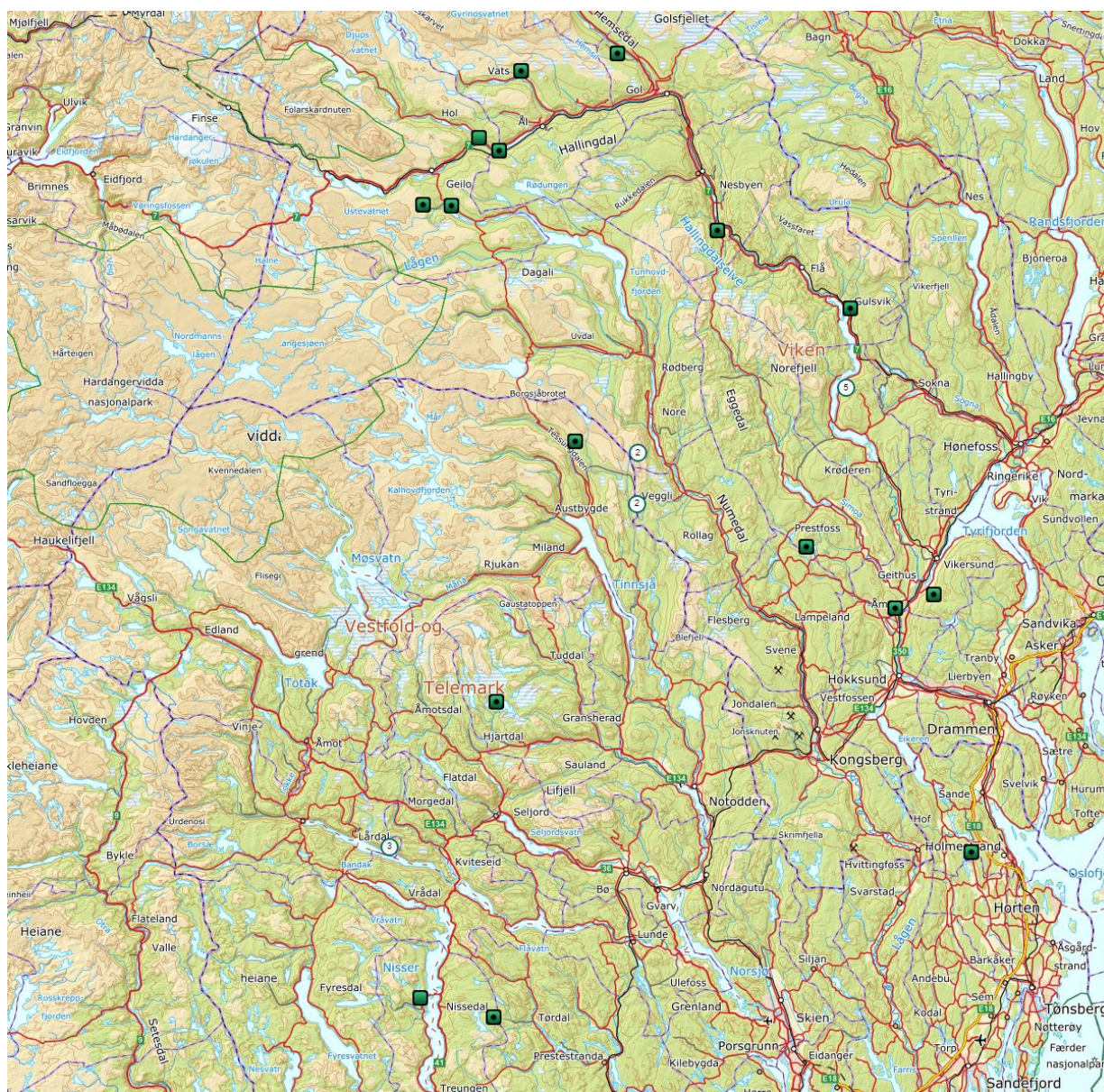
Figur 6 på neste side viser oversikt over utviklingen i antall undersøkte skadetilfeller i regionen i perioden 2011-2022 der Statens naturoppsyn har konkludert med at gaupe er sannsynlig tapsårsak (dokumentert eller antatt).

Etter sju påfølgende år (2011-2018) med nedgang i antall tilfeller med påvist gaupeskade, var det i 2019 en økning. Økningen skyldes i hovedsak skadetilfeller knyttet til én enkelt situasjon (Telemark). Etter 2019 har skadeomfanget igjen vært på et lavere nivå med under 30 årlige påviste tilfeller. 2021 hadde det lavest registrerte antallet etter tusenårsskiftet.

Flest skadetilfeller er i år påvist i Buskerud (20). Telemark har fått påvist sju skadetilfeller og Vestfold ett. I Aust-Agder er det så langt i år ikke påvist skade voldt av gaupe. Geografisk fordeling av påviste skadetilfeller i 2022 vises i kartet under (figur 7).

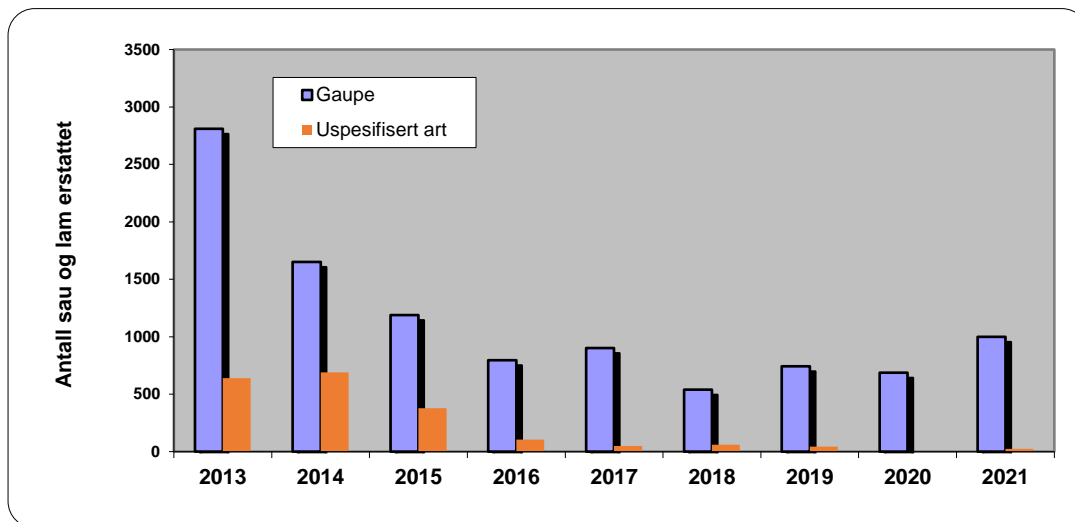

Figur 6. Antall sau og lam som er gjenfunnet og feltundersøkt i rovwiltregion 2 i perioden 2011 – 2022 der Statens naturoppsyn har påvist (dokumentert eller antatt) gaupeskadet. (Kilde: Rovbase 31.10.2022).

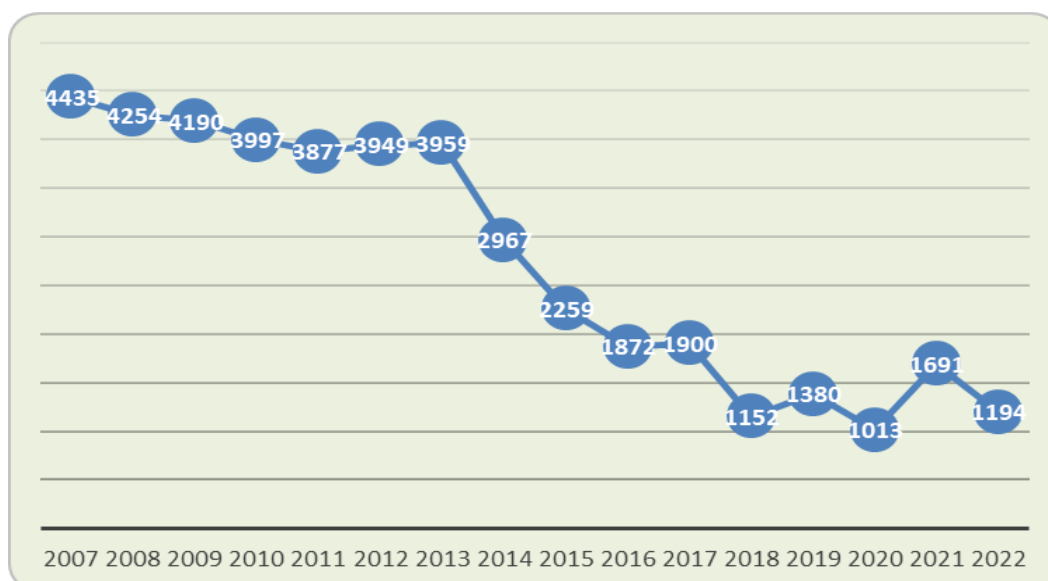
Figur 7. Påviste gaupeskader på sau i rovwiltregion 2 (n=28) i 2022. (Kilde: Rovbase 31.10.2022).

Antall sau og lam som årlig erstattes som tapt til gaupe varierer. I figur 8 vises antall sau og lam som er erstattet av fylkesmennene/statsforvalterne som tapt til hhv. gaupe og uspesifisert rovilt i perioden 2013-2021. I 2021 ble det erstattet tilnærmet samme antall sau og lam som tapt til gaupe i Vestfold-Telemark og Buskerud, hhv. 48 % og 44 % av gitte erstatninger i regionen. Erstattede tap til gaupe var i 2021 noe høyere enn året før. Antall sau erstattet var på sitt høyeste i 2007, mens en må tilbake til 1990-tallet for å finne et lavere antall erstattet tap til gaupe enn de siste seks årene.

Figur 8. Antall sau og lam erstattet som tatt av gaupe og uspesifisert fredet rovilt i rovilregion 2 i perioden 2013-2021 (Kilde: Rovbase).

For å få en mer samlet oversikt over tap av sau og lam på utmarksbeite i 2022, er det i tillegg behov for å se på årets omfang og utvikling i antall sau og lam søkt erstattet som tap til gaupe og rapporter fra beitelagene om samlet tap. Rapporter fra beitelagene foreligger ikke før ut i november, men foreløpige tall fra årets søknader om tap av sau til rovilt viser reduksjon i antall dyr søkt erstattet som tap til gaupe, jamfør figuren under (fig. 9). Reduksjonen er betydelig i Telemark (43 %) og Aust-Agder (38 %), mens i Buskerud er reduksjonen i antall sau og lam søkt erstattet mindre (9 %). I Vestfold er det én søknad i år mot ingen året før. Mer fullstendig oversikt vil bli oppdatert under rowiltnemndas møte.

Figur 9. Antall sau og lam oppgitt i søknader om rovilterstatning som tapt til gaupe i region 2 i perioden 2015-2022. (Kilde: Rovbase 02.11.2022).

Under årets beitesesong ble det ikke søkt om eller gitt tillatelse til skadefelling av gaupe i region 2.

Prognose for bestandsutvikling

Basert på antall familiegrupper påvist før jakt i 2022 og kjent uttak av voksne hunndyr har NINA beregnet framtidig bestandsutvikling (prognose) for landet som helhet og for den enkelte rowilt-region. Se tabellen under (tab. 3).

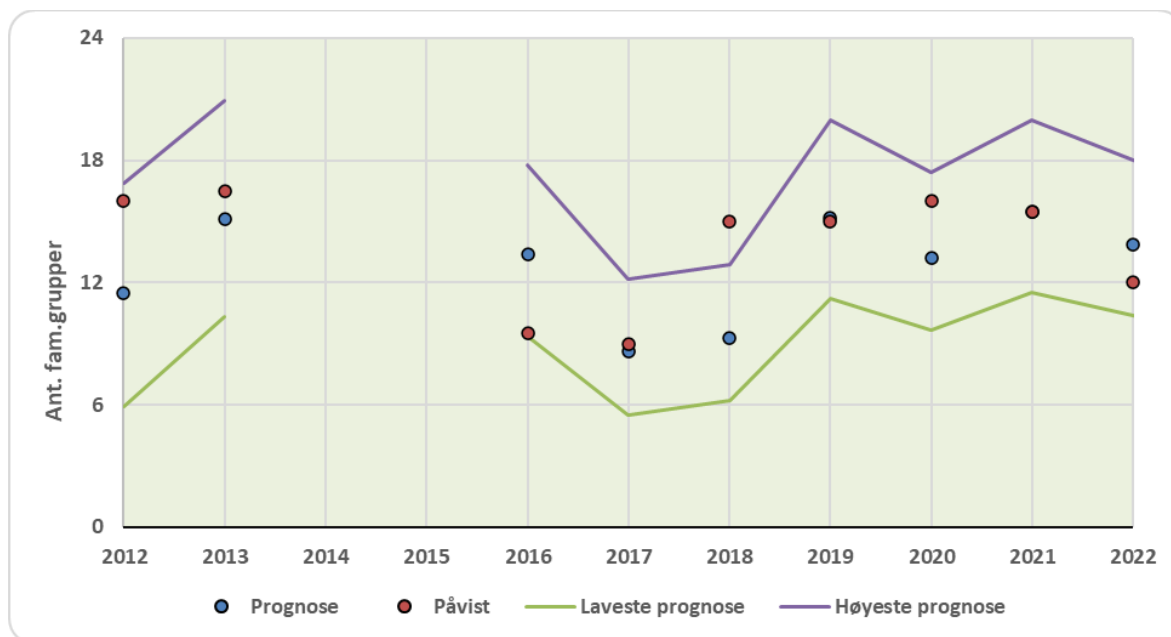
Tabell 3. Prognose for antall familiegrupper i Norge og i rowiltregion 2 i 2023 (med 75 % usikkerhetsintervall), og sannsynligheten for at antallet vil være under fastsatte bestandsmål. Prognosene er gitt med grunnlag i informasjon som er tilgjengelig i etterkant av kvotejakta i 2022. Irregulær avgang (påkjørslser, skadefelling etc.) i ettertid er ikke medregnet. (Kilde: Rovdata/NINA Rapport 2155).

	Bestandsmål	Antall fam.grupper påvist i 2022	Prognose for ant. fam.gr. i 2023 (75 % CI)	Sannsynlighet for at bestanden er under nasjonalt mål i 2023
Norge	65	58,5	63 (55-71)	60 %
Region 2	12	12	12,1 (9,0-15,8)	48 %

Prognosen tilsier at det er sannsynlig at bestanden i region 2 vil være nær bestandsmålet før jakt i 2023 og på samme nivå som i år. For landet som helhet tyder prognosen på at bestanden før neste års jakt vil øke noe, men fortsatt ligge under det fastsatte bestandsmålet.

Basert på ulike scenarier for uttak av voksne hunndyr under jakta i 2023 har NINA beregnet prognoser på landsbasis for antall familiegrupper før jakt i 2024. Gitt en bestandsstørrelse etter prognosen på 63 ungekull før jakta i 2023 tilsier modellen at et uttak i jakta neste år på mer enn 30 voksne hunngauper i landet med stor sannsynlighet fører til at bestanden havner under det nasjonale bestandsmålet i 2024.

Slike prognoser er imidlertid heftet med betydelig usikkerhet. Figuren under (fig. 10) viser forholdet og variasjonen mellom prognosen og etterfølgende «fasit» (antall påviste/estimerte familiegrupper) for rowiltregion 2. Dette viser hvor usikkert og varierende en slik prognose er. Utslaget (spriket) var spesielt stort i 2018, mens prognosen traff godt i 2017, 2019 og 2021. Antall påviste familiegrupper i år var lavere enn prognosen, men innen usikkerhetsintervallet.

Figur 10. Variasjon mellom prognose (inkl. usikkerhetsintervallet) og antall påviste familiegrupper av gaupe i rowiltregion 2 i perioden 2012-2022. Det forelå ikke prognoser i 2014 eller 2015.

Kvotejakt i tilgrensende regioner i 2023

Roviltnemnda i region 1 (Vestlandet) har vedtatt å ikke åpne for kvotefri jakt på gaupe i 2023. Det er heller ikke vedtatt kvote.

Roviltnemnda i region 3 (Oppland) har vedtatt en kvote for jakt på gaupe i 2023 på 10 dyr inkl. hunddyrkvote på 4 dyr over ett år (samme kvote som i 2022).

I region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) er saken ikke behandlet av Miljødirektoratet som har myndighet til å fastsette kvote, men bestanden ligger langt under bestandsmålet og det åpnes trolig ikke for kvotejakt.

2.4 Sekretariatets vurdering

Generelt

Naturmangfoldloven, viltloven og roviltforskriften ligger til grunn for tilrådingen. Videre legger sekretariatet til grunn føringer i gjeldende forvaltningsplan.

Roviltforskriften § 7 annet ledd regulerer hva roviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal roviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle roviltart forvaltes."

Videre skal Roviltnemnda legge prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jmfør § 7. Av § 8 første ledd framgår det at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om blant annet arters bestandssituasjon, samt effekten av påvirkninger. Videre skal forvaltningen legge vekt på erfaringsbasert kunnskap, jmfør § 8 siste ledd. Sekretariatet har i sitt saksframlegg lagt til grunn eksisterende kunnskap om gaupe. Gjennom statusrapporter fra Rovdata (det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovilt) og annen informasjon om overvåking av og forskning på gaupe er det svært god kunnskap om gaupebestanden. Det er også lagt til grunn erfaringer over mange år med forvaltningen av og utviklingen i gaupebestanden regionalt. Kravet i naturmangfoldloven § 8 om kunnskapsgrunnlaget anses derfor oppfylt.

Gjennom dette kunnskapsgrunnlaget foreligger det også betydelig kunnskap om den samla belastningen som gaupebestanden blir utsatt for, jmfør naturmangfoldloven § 10. Forskning viser at kvotejakt er den klart viktigste dødsårsaken til gauper i Norge (Andrén m.fl. 2006).

Kunnskapsgrunnlaget og framtidig bestandsutvikling (prognoser)

Vedtaket om kvotens størrelse og fordeling skal sikre måloppnåelsen for bestanden før neste jakt (2024). Det innebærer at videre bestandsutvikling – prognosen – legges til grunn for sekretariatets faglige vurderinger og forslag til kvote.

En prognose er en kvalifisert gjetning på bestandens utvikling. Usikkerheten øker jo mindre tallgrunnlaget er. På et regionalt nivå vil presisjonen være lav, og en må derfor regne med større eller mindre avvik. Med ett unntak (2018) har anslaget imidlertid vært innen det usikkerhets-intervallet som er lagt til grunn.

Prognosen for region 2 i 2022 lå noe over antall familiegrupper som ble påvist. Videre prognose for bestanden før jakta i 2023 tilsier en stabil bestand. Prognosen er basert på tilgjengelig informasjon etter endt kvotejakt i 2022. Også under årets jakt var avgangen av voksne hunngauper stor og noe større enn faktisk kvote. Ut over kategorien *voksne hunngauper* er ikke dyras alder eller reproduktiv status direkte hensyntatt i prognosemodellen. Sekretariatet mener derfor det bør tas utgangspunkt i en bestand før vinterens jakt som er rundt medianen for prognosen (12,1 familiegrupper).

Gaupas økologi (variasjoner i reproduksjon og størrelse på leveområder) og dagens metodikk ved bruk av avstandsregler, tilsier at antall familiegrupper kan under- eller overestimeres avhengig av om bestanden er i vekst eller i nedgang. Tettheten av gaupe påvirker arealbruken (leveområde-størrelsen) til både hann- og hunngauper, noe som påvirker bestandsvurderingene basert på avstandskriterier. Forvaltningen (kvotene) vil derfor kunne være noe i etterkant («forsinket») i forhold til dette, samtidig som kravet til presisjon øker jo nærmere bestandsmålet gaupe forvaltes. I praksis er det vanskelig å holde gaupebestanden i regionen stabilt over tid på bestandsmålet.

Ut fra foreliggende kunnskapsgrunnlag vil sekretariatet anbefale kvotejakt i 2023. Sekretariatet legger i sin vurdering vekt på naturmangfoldloven § 5, men har også veid dette opp mot andre samfunnsinteresser etter lovens § 14. Under forutsetning av at det sannsynliggjøres at bestanden etter neste yngling oppfyller det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jamfør rovviltforskriften § 7 og naturmangfoldloven § 10, mener sekretariatet det er forsvarlig å anbefale uttak av gaupe i regionen i 2023, jamfør også overordna strategi nedfelt i forvaltningsplanen om en aktiv forvaltning med kvotejakt dersom bestandsforholdene tilsier det (side 33).

Naturmangfoldlovens "føre-var-prinsipp" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Kunnskapsgrunnlaget om gaupe er godt både nasjonalt og regionalt. At antall ynglinger skal holdes så nært bestandsmålet som mulig, jamfør rovviltforliket (2011) og forvaltningsplanen (2022), gir imidlertid særlige utfordringer med krav til presisjon i forvaltningen. Samtidig må vurderingene av kvotejakt skje med grunnlag i usikre prognoser. I nåværende situasjon tilsier ikke bestandssituasjonen i region 2 at det er grunn til å legge særskilt vekt på føre-var-prinsippet ut over å vises forsiktighet i kvotestørrelse ved å holde tilbake en reservekvote og eventuelt ikke å åpne for kvotefri jakt.

Antall familiegrupper i regionen estimert før jakt i 2022 lå under prognosen som lå til grunn for vurderinger av forrige kvotejakt. Videre tilsier ny prognose at det er sannsynlig at bestanden vil ligge rundt bestandsmålet før jakt i 2023. Det forutsetter at samla kvote og antall voksne hunngauper begrenses slik at bestandsmålet også nås ved ynglinger i 2024.

Det er et mål å ha en mest mulig stabil bestand så nær bestandsmålet som mulig. En prognosemodell kan anvendes til å beregne hvor store uttak en region kan ha for å stabilisere bestanden rundt bestandsmålet. Ved en bestand på 12 familiegrupper gir modellen et estimert totaluttak på 15 gauper, hvorav fem voksne hunndyr. Denne type beregninger har imidlertid en usikkerhet som øker ved vurderinger på regionalt nivå.

I tabellen under (tab. 4) er det angitt uttak som forventes å gi en tilnærmet stabil bestand for de ulike bestandsstørrelsene (antall familiegrupper).

Tabell 4. Beregnet uttak av gaupe som ut fra ulike bestandsstørrelser stabiliserer bestanden.

Antall fam.gr. før jakt i 2023*	Beregnet totalt uttak	Beregnet uttak av voksne hunngauper	Merknad
12	15	5	Bestandsmålet for region 2 (og bestand før jakt 2022 og prognose (median) før jakt 2023)
12,1 (9,0-15,8)	15 (11-20)	5 (4-7)	Prognose 2023 med laveste og høyeste nivå i usikkerhetsintervallet (NINA Rapport 2011)

*) Antall familiegrupper før jakt i 2023 (= ynglinger i 2022) registreres ved springer vinteren 2022/2023 og rapporteres 1. juni 2023.

Naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder innebærer også vurdering av lokalisering. Sekretariatet viser til at uttaket av gaupe i regionen bør skje ved fordeling av kvoten etter føringer i forvaltningsplanen. Her framgår det at fordelingen av kvoten skal vurderes ut fra bestandssituasjonen og tapsutviklingen. Sekretariatet legger i saksframlegget derfor til grunn nasjonal og regional soneforvaltning av gaupe, samt sist tilgjengelige kunnskap om forekomst av gaupe og beitebruk og tapsomfang i regionen.

Det kan være betydelig variasjon i andelen hunngauper som får fram unger det enkelte år. Vinteren 2022 var familiegrupper fortsatt vidt utbredt i regionen med dels sammenhengende utbredelse fra nord til sør (se kart i figur 3 side 6). Dagens forekomst (fordelingen av familiegrupper) er derfor i tråd med forvaltningsplanens mål for gaupe (side 33) om en «... naturlig og sammenhengende utbredelse i regionen.» og forvaltes «... med en sammenhengende bestand i områdene der det er mål om yngling.» Som året før ble det vinteren 2022 påvist yngling i beiteprioritert området i Aust-Agder (se kart s. 6). Denne ble felt i jaktperioden.

Kvotejakt på gaupe er en ordinær jakt etter viltloven § 9, og sekretariatet legger til grunn at naturmangfoldloven § 16 tredje ledd (høsting av vilt) er oppfylt. Sekretariatet viser imidlertid til at gaupe er klassifisert som sterkt truet i Norsk rødliste for arter 2021.

Naturmangfoldloven § 11 om kostnadene ved miljøforringelse anses ikke relevant i denne saken.

Om kvote

Omfanget av skader og erstatninger har over tid blitt vesentlig redusert i regionen. Antall påviste ungekull har ikke i samme grad vist tilsvarende utvikling. Årsakene er sammensatte. Antall voksne hunngauper som årlig yngler eller får fram unger vil variere mellom år. Tilgangen på naturlige byttedyr vil kunne påvirke reproduksjon og skadeomfang. Endringer i saueholdet (færre og større enheter) og driftsmessige tilpasninger (forebyggende tiltak, herunder flytting til mindre rowiltutsatte beiter) har ventelig bidratt til lavere tap. Videre vil variasjoner mellom år - f.eks. vær-/temperaturforhold - kunne innvirke på sannsynligheten for å finne ferske kadaver og derav antall skadedokumentasjoner. Videre vil en redusert gaupebestand gi større leveområder og dermed øke faren for overestimering ved bruk av gjeldende avstandskriterier. Dette vil kunne gi et raskt fall i beregnet gaupebestand, som erfart i 2016-2017 og i første halvdel av 2000-tallet. Tilsvarende vil en økt bestand gi motsatt effekt.

Aldersbestemmelser har vist at andelen unge dyr blant felte gauper i regionen er høy, noe som indikerer rask omsetningen i bestanden (stor årlig dødelighet gjennom jakt). Ni av i alt ti voksne aldersbestemte dyr felt under årets jakt var under fire år (Kilde: Rovbase 31.10.2022). Dette kan dels bli kompensert ved høy reproduksjon og i tillegg en mulig netto innvandring, først og fremst nordfra (Oppland). Videre har andelen reproduktive to-årige hunngauper i regionen tidligere vist seg å være høy. Årlige variasjoner i reproduksjonen vil derfor kunne ytterligere forsterkes. Samtidig viser aldersanalysene etter årets jakt at snittalderen for voksne hunngauper var lav.

En anbefalt kvote bør ta sikte på at bestanden etter neste års yngling (2023) er så nær bestands-målet som mulig. Forholdet mellom prognosen og påviste familiegrupper i regionen i etterkant har naturlig nok variert (se figur 10 side 10). Tross variasjonene mener sekretariatet at det bør tas utgangspunkt i prognosen, og ev. kjennskap til ny irregulær avgang fram mot vedtakstidspunktet. Det tilsier per nå en bestand før jakt i 2023 på bestandsmålet. Målet er å stabilisere bestanden på dagens nivå. Teoretisk sett vil dette gjøres med et uttak på 14-18 dyr, hvorav inntil 4-6 voksne hunner. Som følge av erfarte variasjoner i prognosene i regionen og usikkerhet i bestandsutviklingen som følge av årets uttak, anbefaler vi en kvote rundt et uttak som teoretisk sett vil stabilisere bestanden rundt 12 familiegrupper.

Sekretariatet legger fram følgende forslag til kvote for jakt på gaupe i 2023:

17 dyr inkludert seks hunngauper eldre enn ett år.

To dyr, hvorav ett voksent hunndyr, holdes tilbake for senere vurdering ved eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene.

Anbefalt kvote vurderes ikke å true bestandens overlevelse. Dersom bestanden før jakt i ettertid viser seg å avvike vesentlig fra forventet, vil dette kunne justeres ved kvotejakt i 2024.

Om jaktområder og fordeling av kvoten

Sekretariatet anbefaler at kvotejakt videreføres som et arealsonerende tiltak og at uttaket er målrettet mot viktige beiteområder. Antall jaktområder kvoten er fordelt på har variert etter kvotens størrelse. Ut fra anbefalt kvote i 2023 og dagens utbredelse av gaupe i regionen (områder med påviste ynglinger) foreslås kvoten fordelt på fire jaktområder.

Forvaltningsplanen har en sone der det ikke er mål om yngling av gaupe (beiteprioritert område). Sonen omfatter kommunene Bygland, Evje og Hornes, Iveland, Birkenes og Lillesand i Aust-Agder. Forvaltningsplanen tilsier at det kan åpnes for kvotefri jakt når bestandsmålet er nådd og situasjonen ellers tilsier det. Videre at hunndyrkvoten normalt ikke skal gjelde i beiteprioritert område i Aust-Agder. I år er situasjonen slik at antall påviste familiegrupper var nøyaktig på bestandsmålet, inkludert ei familiegruppe i Bygland. Denne ble felt under jakta.

Ut fra dagens situasjon mener sekretariatet at det er lite grunnlag for å åpne for kvotefri jakt i beiteprioritert område i 2023. Samtidig registrerer vi at rowiltnemnda i region 1 (Vestlandet) har gjort vedtak om ikke å åpne for kvotefri jakt. Sekretariatet legger derfor fram forslag til inndeling av jaktområder og fordeling av kvoter ved jaktstart i 2023 der beiteprioritert område inngår i ordinær kvoteregulert jakt. Kommunene i beiteprioritert område anbefales fordelt på jaktområdene II (Bygland) og IV (Evje og Hornes, Iveland, Birkenes og Lillesand). Dersom nemnda likevel skulle åpne for kvotefri jakt anmoder sekretariatet en tydeliggjøring av at denne kan trekkes tilbake i jaktperioden dersom vurderinger av bestandssituasjonen skulle tilsi dette.

Jaktområder	Forslag til delkvoter ved jaktstart i 2023	
	Totalt	Voksne hunner (>1 år)
I <u>Viken:</u> Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Hol, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal og Krødsherad kommuner. Kongsberg kommune nord for E 134 og vest for Lågen. Ringerike kommune nord for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Sokna – Hønefoss og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	5	1
II <u>Vestfold og Telemark:</u> Tinn, Vinje, Tokke, Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Midt-Telemark, Notodden og Hjartdal kommuner. <u>Agder:</u> Bykle, Valle og Bygland kommuner.	5	2
III <u>Viken:</u> Ringerike kommune sør for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Sokna – Hønefoss og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	2	1

<p>Hole, Modum, Lier, Øvre Eiker og Drammen kommuner.</p> <p>Kongsberg kommune sør for strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Notodden og øst for Lågen på strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Flesberg.</p> <p><u>Vestfold og Telemark:</u> Holmestrand, Horten, Tønsberg og Sandefjord kommuner.</p> <p>Larvik kommune øst for Lågen.</p>		
<p>IV</p> <p><u>Viken:</u> Kongsberg kommune sør for E 134 og vest for Lågen.</p> <p><u>Vestfold og Telemark:</u> Larvik kommune vest for Lågen.</p> <p>Siljan, Porsgrunn, Skien, Nome, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nissedal kommuner.</p> <p><u>Agder:</u> Evje og Hornes, Iveland, Birkenes, Lillesand, Åmli, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner.</p>	3	1

Områdeinndeling og fordelingen av kvoter er gjort ut fra føringer i forvaltningsplanen, nemndas intensjon om en differensiert forvaltning gjennom kvotejakt og tap og tapsutvikling for sau på utmarksbeite.

Om øvrige vilkår for kvotejakt på gaupe i 2023

Endringer i jaktområder og kvotefordeling under jaktperioden

Det har tidligere år (seinest i 2022) vært åpning for å kunne justere jaktområder og omfordeling av gjenstående kvote underveis i jaktperioden. Ordningen har medført en ønsket og fornuftig fleksibilitet i forvaltningen. Sekretariatet foreslår å videreføre en slik ordning, blant annet for å muliggjøre omfordeling av delkvoter dersom situasjonen skulle tilsi det. Etter forvaltningsplanens kapittel *Strategier og tiltak – gaupe* (side 34) skal slike vurderinger gjøres av sekretariatet i samråd med nemndas leder og de øvrige statsforvalterne.

Fordeling av hunndyrkvote og begrensning i jakt på familiegrupper

Rowiltnemnda har tidligere - når kvoten har vært av en viss størrelse - fordelt hunndyrkvoten, seinest i 2022. Sekretariatet anbefaler å videreføre denne praksisen i 2023.

Samtidig har familiegrupper som opptrer i lag blitt unndratt fra kvoten i jaktas første uker. Dette for å minske risikoen for at hunndyrkvoten blir begrensende for å fylle totalkvoten. Ordningen har fungert godt og dels gitt ønsket resultat. Erfaringene etter utvidelsen til tre uker i 2022 taler for at ordningen med at familiegrupper unntas for jakt de tre første ukene av jaktperioden videreføres.

Reservekvote

En reservekvote er en del av kvota som holdes tilbake fra jaktstart og kan tildeles ved eventuell ny kunnskap om bestanden som kommer gjennom bestandsregistreringer etter at kvotene er fastsatt. Ved store kvoter og usikkerhet om bestandsutviklingen kan en slik reservekvote gi fleksibilitet under jakta og ta høyde for eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene. En reservekvote vil imidlertid kunne gi administrative utfordringer under jaktperioden. Utad kan en slik ordning oppfattes uforutsigbar og samtidig gi grunnlag for konflikt eller unødig «støy». Gitt usikkerheten om bestandssituasjonen og -utviklingen, foreslår sekretariatet å holde tilbake to dyr av totalkvoten inkludert en voksen hunngaupe for ev. seinere vurdering.

Andre forhold

Det forutsettes at detaljer om krav til jaktutøvelsen framgår av informasjon om kvotejakta fra respektive statsforvalter. Vilkår til jaktutøvelsen framgår av villtloven og forskrifter fastsatt i samsvar med denne, og det anses ikke behov for ytterligere presiseringer i vedtaket ut over kravet om jegers plikt til å holde seg oppdatert på status for kvotejakta og melding om felte dyr.

Felte dyr meldes til Statens naturoppsyn og aktuell statsforvalter. For å hindre overskyting er det behov for å presisere et tidskrav til å melde fra om felt eller påskutt gaupe. Tidligere tidskrav (umiddelbart og senest innen 30 minutter) anbefales videreført.

I tillegg til automatiske informasjonstelefoner med opplysninger om status for kvotejakta, har statsforvalterne etablert en felles varslingstjeneste om rovvilt på mobil (tekstmeldinger, registrering på rovviltvarsling.fylkesmannen.no). Dette omfatter varsler om felte dyr og forvaltningsmessige endringer under jakt og lisensfelling som den enkelte jeger kan abonnere på. Det anbefales å videreføre vilkår som pålegger jegerne å abonnere på varslingstjenesten. Kostnadene dekkes av forvaltningen.

Forslag til vedtak

Roviltnemnda i region 2 viser til at det nasjonale målet om 12 årlige ynglinger av gaupe i regionen er nådd som gjennomsnitt for de tre siste årene. Roviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter roviltsforskriften § 11, jamfør også §§ 4 og 7.

Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om gaupas bestandsstatus og -utvikling. For å opprettholde en stabil bestand av gaupe nær det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, anser nemnda at det er behov for å fastsette en kvote for jakt på gaupe i forvaltningsregion 2 Sør-Norge i 2023.

Etter en samlet vurdering med vektlegging av bestandssituasjonen, erfaringer med kvotejakt og bestandsutvikling i regionen, samt tap av bufe, fastsetter roviltnemnda en samlet kvote på til sammen 17 dyr inkludert inntil seks hunner eldre enn ett år. To dyr inkl. en voksen hunn eldre enn ett år holdes tilbake som reservekvote for nærmere vurdering ved ev. ny kunnskap om bestandsforholdene.

Vedtaket er fattet med grunnlag i siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om gaupas bestandsstatus, jamfør naturmangfoldloven § 8. Roviltnemnda anser at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkninger på naturmiljøet i denne saken og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 tillegges mindre vekt. Nemnda anser at fastsatt kvote ikke vil påføre bestanden en for stor samlet belastning, jamfør § 10. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jamfør § 12. Nemnda anser at naturmangfoldloven § 11 ikke er relevant i denne sammenheng.

En startkvote på 15 dyr inkludert inntil fem voksne hunner eldre enn ett år, fordeles på fire kvoteregulerte jaktområder, jamfør kartet Kvotejakt på gaupe 2023 (Statsforvalteren i Oslo og Viken, november 2022):

Jaktområder	Forslag til delkvoter ved jaktstart i 2023	
	Totalt	Voksne hunner (>1 år)
I <u>Viken:</u> Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Hol, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal og Krødsherad kommuner. Kongsberg kommune nord for E 134 og vest for Lågen. Ringerike kommune nord for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	5	1
II <u>Vestfold og Telemark:</u> Tinn, Vinje, Tokke, Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Midt-Telemark, Notodden og Hjartdal kommuner. <u>Agder:</u> Bykle, Valle og Bygland kommuner.	5	2

<p>III</p> <p><u>Viken:</u> Ringerike kommune sør for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.</p> <p>Hole, Modum, Lier, Øvre Eiker og Drammen kommuner.</p> <p>Kongsberg kommune sør for strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Notodden og øst for Lågen på strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Flesberg.</p> <p><u>Vestfold og Telemark:</u> Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Siljan og Porsgrunn kommuner.</p> <p>Skien kommune øst for Skiensvassdraget.</p>	2	1
<p>IV</p> <p><u>Vestfold og Telemark:</u> Skien kommune vest for Skiensvassdraget.</p> <p>Nome, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nissedal kommuner.</p> <p><u>Agder:</u> Evje og Hornes, Iveland, Birkenes, Lillesand, Åmli, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner.</p>	3	1

Eventuelle endringer i vedtatt jaktområdeinndeling og kvotefordeling vurderes i jaktperioden av sekretariatet i samråd med rowiltnemndas leder og berørte statsforvaltere.

Kvotejakt på gaupe er ordinær jaktutøvelse som er underlagt alle bestemmelsene i viltloven og forskrifter fastsatt i samsvar med viltloven. Jaktperioden er fra og med 1. februar til og med 31. mars.

Roviltnemnda kan til enhver tid endre vedtaket dersom nye opplysninger tilsier det.

Følgende vilkår gjelder for utøvelse av kvotejakt på gaupe i 2023:

- 1. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er med virkning fram til og med 21. februar unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at familiegrupper felles, skal være iverksatt.*
- 2. Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for kvotejakt via statsforvalternes kvotetelefoner og å registrere seg for varsling via statsforvalternes SMS-tjeneste.*
- 3. Felling av gaupe skal umiddelbart og senest innen 30 minutter meldes til Statens naturoppsyn og aktuell statsforvalter.*

Vedtak (enstemmig)

Rovviltnemnda i region 2 viser til at det nasjonale målet om 12 årlige ynglinger av gaupe i regionen er nådd som gjennomsnitt for de tre siste årene. Rovviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter rovviltforskriften § 11, jamfør også §§ 4 og 7.

Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om gaupas bestandsstatus og -utvikling. For å opprettholde en stabil bestand av gaupe nær det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, anser nemnda at det er behov for å fastsette en kvote for jakt på gaupe i forvaltningsregion 2 Sør-Norge i 2023.

Etter en samlet vurdering med vektlegging av bestandssituasjonen, erfaringer med kvotejakt og bestandsutvikling i regionen, samt tap av bufe, fastsetter rovviltnemnda en samlet kvote på til sammen 17 dyr inkludert inntil seks hunner eldre enn ett år. To dyr inkl. en voksen hunn eldre enn ett år holdes tilbake som reservekvote for nærmere vurdering ved ev. ny kunnskap om bestandsforholdene.

Vedtaket er fattet med grunnlag i siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om gaupas bestandsstatus, jamfør naturmangfoldloven § 8. Rovviltnemnda anser at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkninger på naturmiljøet i denne saken og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 tillegges mindre vekt. Nemnda anser at fastsatt kvote ikke vil påføre bestanden en for stor samlet belastning, jamfør § 10. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jamfør § 12. Nemnda anser at naturmangfoldloven § 11 ikke er relevant i denne sammenheng.

En startkvote på 15 dyr inkludert inntil fem voksne hunner eldre enn ett år, fordeles på fire kvoteregulerte jaktområder, jamfør kartet Kvotejakt på gaupe 2023 (Statsforvalteren i Oslo og Viken, november 2022):

Jaktområder	Forslag til delkvoter ved jaktstart i 2023	
	Totalt	Voksne hunner (>1 år)
I Viken: Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Hol, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal og Krødsherad kommuner. Kongsberg kommune nord for E 134 og vest for Lågen. Ringerike kommune nord for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	5	1
II Vestfold og Telemark: Tinn, Vinje, Tokke, Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Midt-Telemark, Notodden og Hjartdal kommuner. Agder: Bykle, Valle og Bygland kommuner.	5	2

<p>III Viken: Ringerike kommune sør for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.</p> <p>Hole, Modum, Lier, Øvre Eiker og Drammen kommuner.</p> <p>Kongsberg kommune sør for strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Notodden og øst for Lågen på strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Flesberg.</p> <p>Vestfold og Telemark: Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Siljan og Porsgrunn kommuner.</p> <p>Skien kommune øst for Skiensvassdraget.</p>	2	1
<p>IV Vestfold og Telemark: Skien kommune vest for Skiensvassdraget.</p> <p>Nome, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nissedal kommuner.</p> <p>Agder: Evje og Hornes, Iveland, Birkenes, Lillesand, Åmli, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner.</p>	3	1

Eventuelle endringer i vedtatt jaktområdeinndeling og kvotefordeling vurderes i jaktperioden av sekretariatet i samråd med rovviltnemndas leder og berørte statsforvaltere.

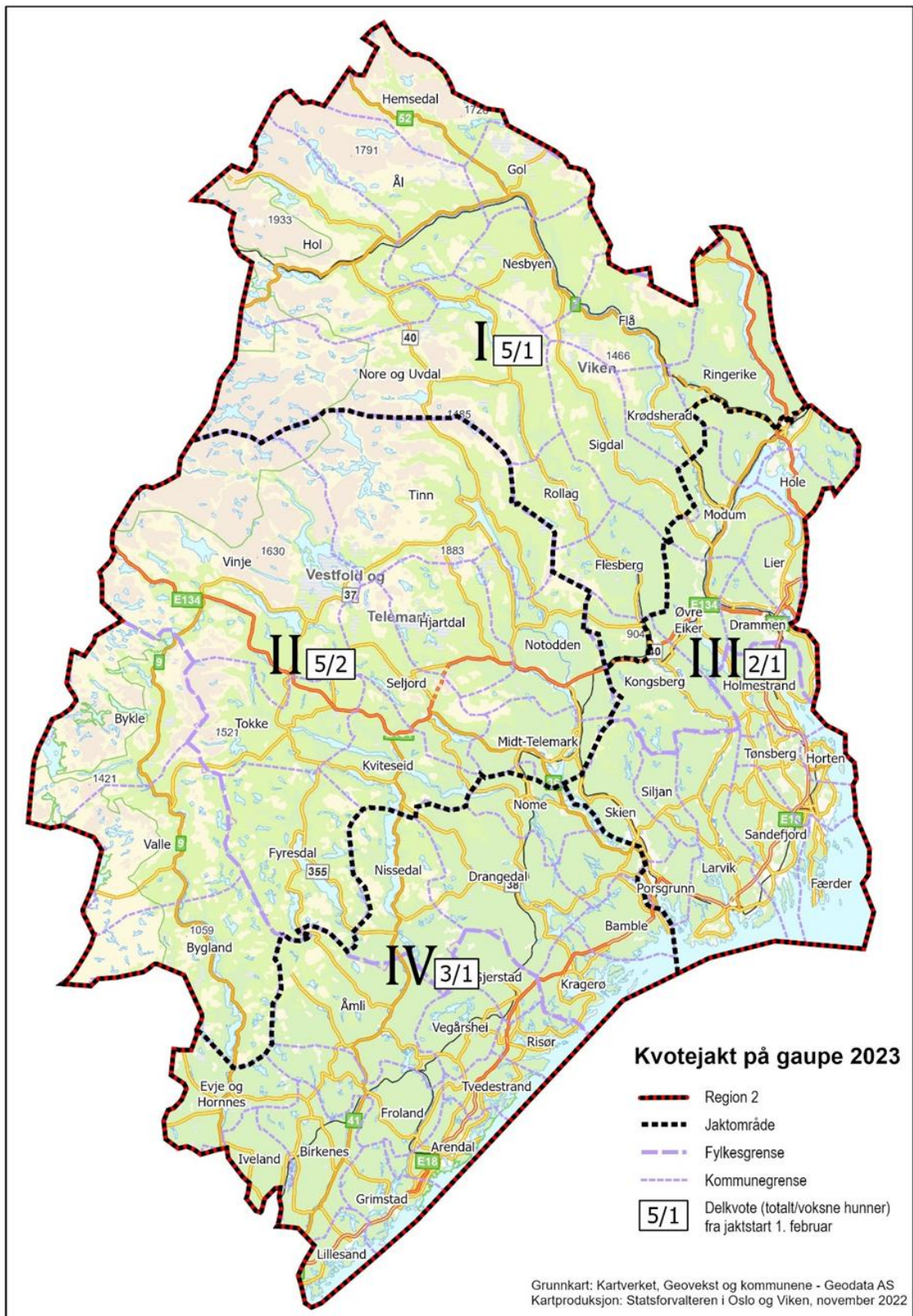
Kvotejakt på gaupe er ordinær jaktutøvelse som er underlagt alle bestemmelsene i viltloven og forskrifter fastsatt i samsvar med viltloven. Jaktperioden er fra og med 1. februar til og med 31. mars.

Rovviltnemnda kan til enhver tid endre vedtaket dersom nye opplysninger tilsier det.

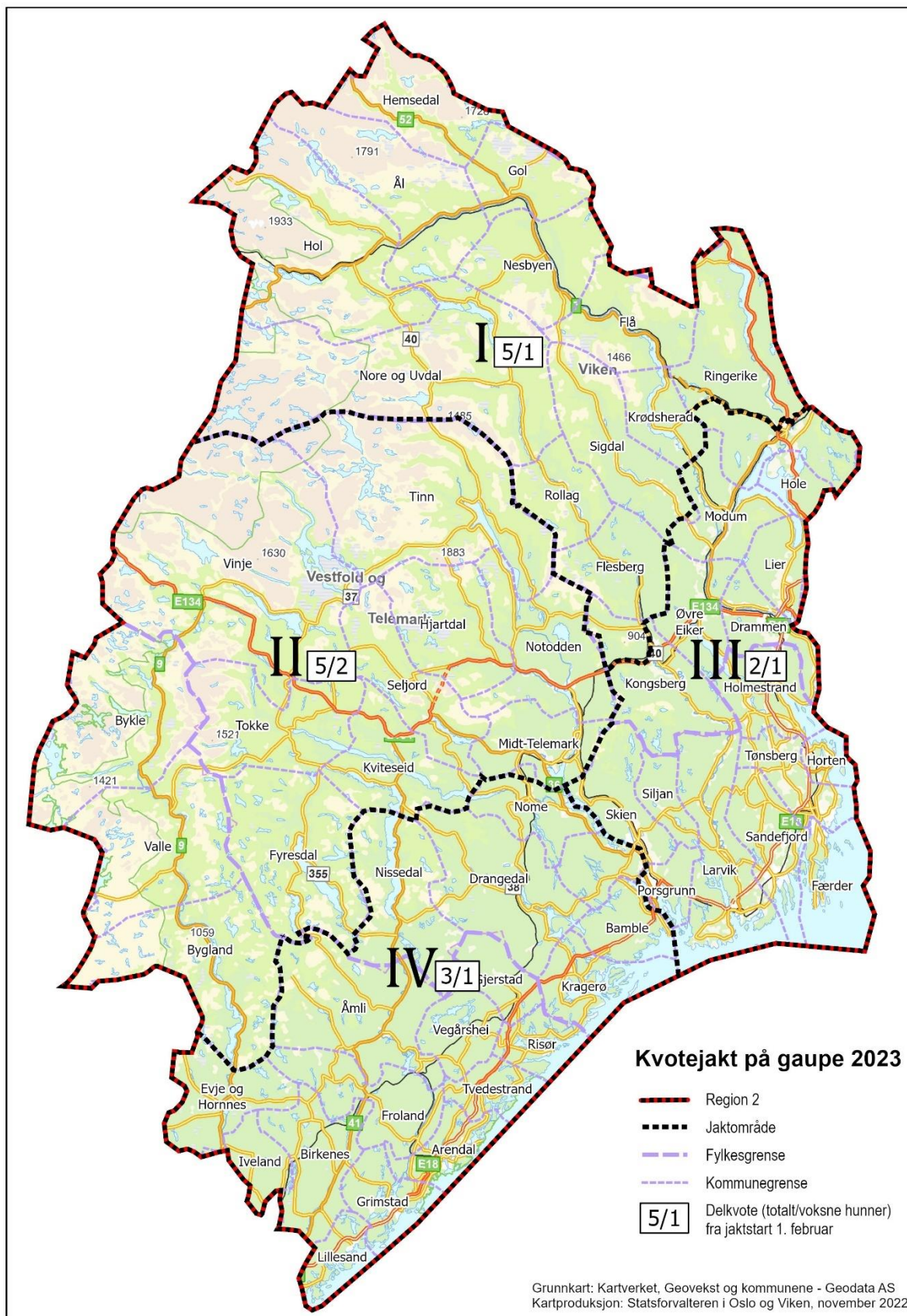
Følgende vilkår gjelder for utøvelse av kvotejakt på gaupe i 2023:

1. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er med virkning fram til og med 21. februar unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at familiegrupper felles, skal være iverksatt.
2. Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for kvotejakt via statsforvalternes kvotetelefoner og å registrere seg for varsling via statsforvalternes SMS-tjeneste.
3. Felling av gaupe skal umiddelbart og senest innen 30 minutter meldes til Statens naturoppsyn og aktuell statsforvalter.

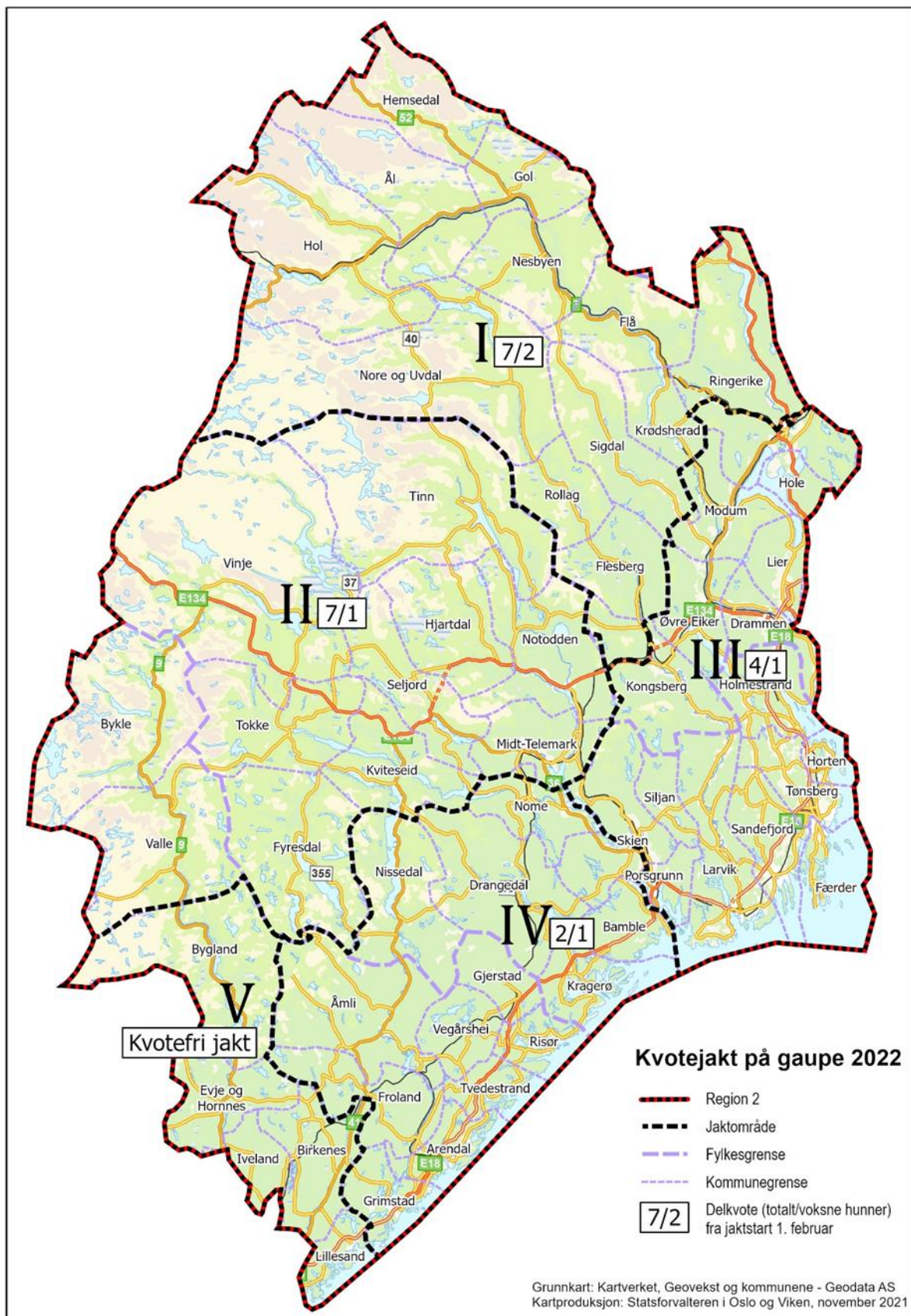
Kartvedlegg: Jaktområder og kvotefordeling fra jaktstart 1. februar 2023

Kartvedlegg 1 – Forslag til jaktområder og kvotefordeling 2023

Kartvedlegg 2 – Jaktområder og kvotefordeling fra jaktstart i 2022

Sak 9/2022 Budsjett 2022 – orientering om budsjettsituasjonen

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- [Protokoll fra møtet 10. mars 2022](#) og vedtak i sak 2/2022 Budsjett 2022 - fordeling av midler til forebyggende tiltak mot roviltskader og konfliktdepende tiltak (FKT) i region 2 og drift av roviltnemnda og sekretariatet
- Planleggingsramme fra Miljødirektoratet for regionale roviltnemnder 2022 – *forebyggende og konfliktdepende tiltak (FKT) og drift*, fra Miljødirektoratet datert 24.02.2022
- [Roviltforliket i 2011 \(Representantforslag 163 S 2010-2011\)](#) - sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt
- [Forskrift 1. januar 2013 nr. 3 om tilskudd til forebyggende tiltak mot roviltskader og konfliktdepende tiltak](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge, februar 2022](#)
- Omsøkte FKT-tiltak i fylkene

Saksopplysninger

Budsjettsituasjonen

Roviltnemnda i region 2 Sør-Norge vedtok årets budsjett disponering i møte 10. mars under sak 2/2022. I planleggingsrammene fra Miljødirektoratet er det skilt mellom tilskudd kap. 1420.73 og tjenestekjøp og drift av nemnder/sekretariat, begge kap. 1420.21:

- Tilskudd kap. 1420.73 - kr 3 000 000 Tjenestekjøp kap. 1420.21 - kr 400 000
- Drift av nemnda/sekretariatet kap. 1420.21 – kr 500 000

Roviltnemnda vedtok følgende vedtak (enstemmig) om fordeling av kap. 1420 post 21 og 73:

	Tilskudd 1420.73, kr	Tjenestekjøp 1420.21, kr	Drift av nemnda og sekretariat 1420.21, kr
Ramme for region 2	3 000 000	400 000	500 000
Roviltnemnda, drift			175 000
Sekretariatet, drift			325 000
Beredskap og akutte situasjoner, felles for alle fylkene, forvaltes av sekretariatet	200 000		
Sms-varsling, felles		30 000	
Fordeling til fylkene:	2 800 000	370 000	500 000
Aust-Agder (Agder)	150 000	100 000	
Vestfold og Telemark	1 400 000	120 000	
Buskerud (Oslo og Viken)	1 250 000	150 000	500 000

Tilskudd over kap. 1420.73 er brukt til eksterne søknader om forebyggende tiltak mot rowiltskader og konfliktdempende tiltak, samt til å dekke utgifter til beredskap og akutte situasjoner.

Av i alt 3,9 mill. kroner over kapittel 1420, ble det altså satt av 2,8 mill. kroner til tiltak i fylkene. Disse ble utbetalt til den enkelte Statsforvalteren ved tildelingsbrev fra Miljødirektoratet. Statsforvalterne rapporterer direkte til Miljødirektoratet på bruken av disse midlene.

Nemnda avsatte også i år kr 200 000 av tilskuddsmidlene over kap. 1420.73 til beredskap og akutte situasjoner, felles for alle fylkene. Midlene er forvaltet av sekretariatet, og brukt til godtgjøring i forbindelse med iverksettelse av en skadefellingstillatelse på ulv i Viken og i Vestfold/Telemark. Potten har vært tilstrekkelig.

Drift av nemnda og sekretariatet over kap. 1420.21, hadde ei ramme på kr 500 000. Statsforvalteren i Oslo og Viken rapporterer til Miljødirektoratet om bruken av disse midlene, og vil for neste år be om å få økt denne posten.

Forslag til vedtak

Roviltnemnda tar budsjettet og foreslåtte omdisponeringer til orientering.

Vedtak (enstemmig)

Roviltnemnda tar budsjettet og foreslåtte omdisponeringer til orientering.

Sak 10/2022 Møteplan 2023

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- Brev om *Planleggingsramme for regionale rowiltnemnder 2022 – førebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift* fra Miljødirektoratet datert 24. februar 2022
- [Forvaltningsplan for rovilt i region 2 – Sør-Norge](#)
- Forskrift om forvaltning av rovilt av 18. mars 2005 nr. 242 – se [roviltforskriften](#)

Saksopplysninger

Utgangspunktet for møtedatoene er ulike vedtak som skal fattes gjennom året:

- **Mars** – behandle budsjett og fordele forebyggende og konfliktdepende tiltaksmidler
- **Mai** – vurdere og fastsette kvoter for betinga skadefelling for perioden 1. juni – 15. februar og lisensfelling av jerv (perioden 10. september – 15. februar)
- **August** – vurdere og ev. fastsette kvoter for lisensfelling av brunbjørn og ulv (fellingsstart henholdsvis 21. august og 1. desember)
- **November** – vurdere og ev. fastsette kvote for gaupejakt i 2023, orientering om taps- og budsjettsituasjonen, ev. vedta omdisponering av gjenværende midler

Møtetid	Type møte	Hovedtema
Tidlig i mars	Teams-møte	<ul style="list-style-type: none">• Budsjett, forebyggende og konfliktdepende tiltaksmidler
Førte halvdel av mai	Teams-møte	<ul style="list-style-type: none">• Betinga skadefelling (brunbjørn, jerv, ulv og gaupe)• Lisensfelling av jerv
Første halvdel av august	Teams-møte	Lisensfelling av ulv
Første halvdel av november	Ordinært møte (ev. todagers m/fagtema)	Kvotejakt på gaupe i 2024, ev. omdisponeringer i budsjett

I tillegg må nemnda regne med noen flere møter knyttet til eventuelle påklagde vedtak eller nye vurderinger av tidligere vedtak.

Saken legges fram uten innstilling.

Foreslått videre møteplan 2023

Nemndsmedlemmene sender sekretariatet en oversikt over neste års datoer for møter i fylkestingene. Sekretariatet vil med bakgrunn i dette foreslå datoer til neste års ordinære møter i rowiltnemnda.